

FRA

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

Tlačová správa agentúry FRA

Viedeň/Brusel 5. marca 2014

Násilie páchané na ženách: každý deň a všade

Vo svojej novej správe Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) predstavuje výsledky dosiaľ najväčšieho prieskumu na svete o násilí páchanom na ženách. Odhaľuje sa v nej rozsah zneužívania, ktorému sú ženy vystavené doma, v práci, na verejnosti a na internete. Okrem poukázania na rozsiahly výskyt násillia páchaného na dospelých ženách obsahuje správa aj podrobné informácie o incidentoch fyzického a sexuálneho násillia, s ktorým sa ženy stretli v detstve. Z prieskumu vyplýva, že je potrebné, aby si tvorcovia politik uvedomili rozsah násillia páchaného na ženách a zabezpečili, aby reakcie zodpovedali potrebám a právam všetkých obetí násillia páchaného na ženách v praxi a nie len na papieri.

„Údaje z tohto prieskumu sa jednoducho nemôžu a ani nesmú ignorovať. Z prieskumu agentúry FRA vyplýva, že fyzické, sexuálne a psychické násillie páchané na ženách predstavuje rozsiahle porušovanie ľudských práv vo všetkých členských štátoch Európskej únie,“ povedal riaditeľ agentúry FRA [Morten Kjaerum](#). „Rozsah tohto problému je dôkazom toho, že násillie páchané na ženách nepostihuje len zopár žien, ale postihuje celú spoločnosť dennodenne. Preto je potrebné, aby tvorcovia politiky, občianska spoločnosť a pracovníci v prvej línii preskúmali opatrenia za účelom boja proti všetkým formám násillia páchaného na ženách bez ohľadu na to, kde k nemu dochádza. Opatrenia zamerané na riešenie násillia páchaného na ženách je potrebné bezodkladne posunúť na novú úroveň.“

V prieskume sa ženám kládli otázky o ich skúsenostiach s fyzickým, sexuálnym a psychickým násillím vrátane domáceho násillia. Otázky sa týkali tiež incidentov prenasledovania, sexuálneho obťažovania a úlohy, ktorú zohrávajú nové technológie v rámci skúseností žien so zneužívaním. Okrem toho v rámci prieskumu boli respondentkám položené otázky týkajúce sa skúseností s násillím v detstve.

Hlavné zistenia vyplývajúce z odpovedí v rámci prieskumu ukazujú, že:

- 33 % žien zažilo **fyzické a/alebo sexuálne násillie** po dovŕšení 15 rokov, čo zodpovedá 62 miliónom žien.
- 22 % zažilo **fyzické a/alebo sexuálne násillie zo strany partnera**.
- 5 % všetkých žien bolo **znásilnených**. Takmer jedna z 10 žien, ktoré zažili sexuálne násillie zo strany inej osoby ako partnera, uvádza, že na najzávažnejšom incidente sa podieľal viac ako jeden páchatel.
- 43 % zažilo nejakú formu **psychického násillia** buď zo strany súčasného alebo predchádzajúceho partnera, ako napr. verejné ponižovanie, zákaz, aby žena opustila dom alebo jej zamknutie, nútenie, aby sledovala pornografiu a hrozby násillia.
- 33 % má **skúsenosti s fyzickým alebo sexuálnym násillím v detstve** zo strany dospelého. 12 % malo skúsenosti z detstva so sexuálnym násillím, **z čoho polovica bola zo strany mužov, ktorých nepoznali**. K týmto

formám zneužívania obvykle patrí odhaľovanie genitálií dospelým alebo dotýkanie sa genitálií alebo prs dieťaťa.

- 18 % žien zažilo **prenasledovanie** po dovŕšení 15 rokov a 5 % v priebehu 12 mesiacov pred rozhovorom, čo zodpovedá 9 miliónom žien. 21 % žien, ktoré zažili prenasledovanie, uviedlo, že trvalo viac ako 2 roky.
- 11 % žien sa stretlo s nevhodnými pokusmi o zblíženie na stránkach sociálnych sietí alebo dostávali e-maily alebo textové (SMS) správy so sexuálnym obsahom. 20 % mladých žien (vo veku 18 – 29 rokov) bolo obeťami takéhoto **kybernetického obťažovania**.
- 55 % žien zažilo nejakú formu **sexuálneho obťažovania**. 32 % všetkých obetí sexuálneho obťažovania uviedlo, že páchateľom bol nadriadený, kolega alebo zákazník.
- 67 % **nenahlásilo** najvážnejší incident násilia zo strany partnera na políciu alebo inej organizácii.

Z prieskumu, z ktorého správa vychádza, jasne vyplýva, že je potrebné, aby opatrenia na boj proti násiliu páchanému na ženách prijali rôzne skupiny vrátane zamestnávateľov, zdravotníckych pracovníkov a poskytovateľov internetových služieb. Agentúra FRA predkladá viaceré návrhy na zlepšenie situácie a na podporu tvorcov politík EÚ a tvorcov politík na vnútroštátnej úrovni, aby zaviedli a vykonávali komplexné opatrenia zamerané na predchádzanie a boj proti násiliu páchanému na ženách:

- Členské štáty EÚ by mali ratifikovať *Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu* (Istanbulský dohovor).
- Členské štáty EÚ musia považovať násilie páchané intímnym partnerom za verejnú a nie súkromnú záležitosť. V právnych predpisoch vo všetkých členských štátoch EÚ by sa preto znásilnenie v manželstve malo riešiť rovnako ako iné prípady znásilnenia a domácomu násiliu by sa mala venovať pozornosť ako záležitosti vzbudzujúcej vážne verejné obavy.
- Členské štáty EÚ musia preskúmať súčasný rozsah legislatívnych a politických reakcií na sexuálne obťažovanie s tým, že k nemu môže dochádzať v rôznych prostrediach a že sa pri ňom môžu využívať rôzne médiá, ako napríklad internet alebo mobilné telefóny.
- Polícia, zdravotnícki pracovníci, zamestnávateľia a služby špecializujúce sa na poskytovanie podpory obetiam musia byť vyškolení, mať náležité zdroje a potrebné právomoci na oslovovanie obetí.
- Polícia a ďalšie príslušné služby by mali absolvovať odbornú prípravu zameranú na rozpoznanie a porozumenie vplyvu psychického zneužívania na obeť, aby vedeli identifikovať, zaznamenať všetky formy násilia páchaného na ženách (a dievčatách) v rôznych prostrediach a konať v tejto súvislosti.
- Polícia by sa mala viesť k tomu, aby dokázala bežne rozpoznať a vyšetriť prípady kybernetického prenasledovania a obťažovania.
- Internetové platformy a platformy sociálnych médií by mali aktívne pomáhať obetiam kybernetického obťažovania nahlasovať zneužívanie a mali by byť vyzývané k tomu, aby obmedzili neželané správanie.
- Je potrebné, aby špecializované podporné služby riešili potreby obetí, ktoré trpia negatívnymi pocitmi v dôsledku viktimizácie, čo môže zahŕňať sebaobviňovanie a pocit hanby.

- Kampane a odpovede na násilie páchanéo na ženách je potrebné smerovať tak na mužov, ako aj na ženy. Potrebné je, aby sa muži pozitívne zapájali do iniciatív, ktoré poukazujú na to, ako niektorí muži používajú násilie voči ženám.
- Je potrebné jednoznačne zlepšiť a harmonizovať zhromažďovanie údajov o násilí páchanom na ženách tak v rámci členských štátov EÚ, ako aj medzi nimi.

Ďalšie informácie sa nachádzajú v [tlačovom balíku](#), ktorý obsahuje hlavné výsledky správy s úplnými zisteniami prieskumu, stručnú správu, v ktorej sú zhrnuté hlavné zistenia a stanoviská, a online nástroj na vizualizáciu údajov, ktorý používateľom umožňuje preskúmať všetky zistenia prieskumu podľa členského štátu a tematickej oblasti.

Poznámka pre redaktorov:

- V rámci prieskumu sa uskutočnili rozhovory s viac než 42 000 ženami. Čistá veľkosť vzorky predstavovala 1 500 respondentiek na krajinu (okrem Luxemburska, kde čistá veľkosť vzorky bola 900 respondentiek). Respondentky boli v čase, keď uskutočňovali rozhovory vo veku 18 – 74 rokov.
- Všetky respondentky boli vybrané náhodne a výsledky prieskumu sú reprezentatívne na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni.
- Otázky, ktoré sa kládli, sa týkali skúseností a incidentov po dvořšení 15 rokov a v období 12 mesiacov pred rozhovorom.
- Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) poskytuje subjektom s rozhodovacou právomocou v EÚ a členských štátoch poradenstvo založené na dôkazoch, a tým prispieva k informovanejším, cielenejším diskusiám a politikám v oblasti základných práv.

Ďalšie informácie vám poskytne tím agentúry FRA pre komunikáciu s médiami:

E-mail: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642